Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister voor Rechtsbescherming

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
1 april 2022

Ons kenmerk
3944493

nota

Indiening TK wetsvoorstel ter implementatie van richtlijn 2019/1151/EU inzake online oprichting BV's

1 Aanleiding

- Richtlijn (EU) 2019/1151 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht ("de richtlijn") moet worden geïmplementeerd in Boek 2 BW, de Wet op het notarisambt (Wna) en het Handelsregisterbesluit. Het voorstel bevat de benodigde wijzigingen in Boek 2 BW en de Wna. EZK zal afzonderlijk een voorstel tot wijziging van het Handelsregisterbesluit in procedure brengen.
- De Afdeling advisering RvS heeft advies uitgebracht, dictum B, met twee technisch-inhoudelijke opmerkingen. Naar aanleiding daarvan is het nader rapport opgesteld en zijn het wetsvoorstel en de toelichting aangepast.

2 Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van het nader rapport, het wetsvoorstel en de toelichting aan de Koning t.b.v. indiening TK van het wetsvoorstel tot Wijziging van Boek 2 BW en de Wna in verband met implementatie van de richtlijn.

3 Kernpunten

- De richtlijn verplicht tot het bieden van de mogelijkheid om een BV volledig online op te kunnen richten, zonder dat de oprichters daarvoor fysiek naar een instantie, zoals een notaris, moeten. Dit op twee uitzonderingen na, namelijk bij vermoedens van identiteitsfraude en bij twijfel over de handelingsbekwaamheid van de oprichter.
- De oprichting van een BV vindt in Nederland, net als in veel andere lidstaten, plaats bij notariële akte. Hoewel er al bepaalde vormen van digitalisering in het notariaat zijn doorgevoerd, is de uiteindelijke akte nu nog een papieren akte die wordt getekend bij de notaris.
- Met het voorstel wordt het verlijden van een elektronische notariële akte op digitale wijze t.b.v. de online oprichting van een BV mogelijk. Daarvoor moet een digitaliseringsslag plaatsvinden die door de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) voortvarend ter hand is genomen.
- Als extra waarborg tegen fraude bij online oprichting eist het wetsvoorstel dat beoogde bestuurders van een online op te richten BV verklaren dat zij geen bestuursverbod opgelegd hebben gekregen in een andere lidstaat op gronden die in NL ook tot een bestuursverbod kunnen leiden. Als de beoogd bestuurder verklaart een bestuursverbod te hebben in een andere lidstaat op gronden die ook in NL tot een bestuursverbod kunnen leiden, dan kan die persoon geen bestuurder worden van de online op te richten BV.

- De RvS heeft twee opmerkingen gemaakt bij het wetsvoorstel en de toelichting.
- De eerste opmerking betreft de reikwijdte van het voorstel. Met het oog op het Nederlandse vestigingsklimaat was er in de eerdere versie van het voorstel voor gekozen de mogelijkheid online een BV op te richten niet alleen te geven aan onderdanen van de EU maar ook aan onderdanen van derde landen. Het voorstel was daarmee ruimer dan de richtlijn. De RvS vroeg te verduidelijken wat daar de risico's van zijn en eventueel het wetsvoorstel aan te passen. Dat laatste is gedaan, zodat o.g.v. het wetsvoorstel, conform de richtlijn, alleen onderdanen van EU-lidstaten online een BV kunnen oprichten.
- De tweede opmerking ziet op de eis dat beoogd bestuurders van een online op te richten BV moeten verklaren dat zij geen bestuursverbod opgelegd hebben gekregen in een andere lidstaat op bepaalde gronden die in NL ook tot een bestuursverbod kunnen leiden. In NL kan een bestuursverbod bijv. worden opgelegd aan een bestuurder die kort voor het faillissement van een vennootschap goederen heeft weggesluisd om schuldeisers te benadelen. Het gevolg van een bestuursverbod is dat deze persoon gedurende een bepaalde tijd geen bestuurder of commissaris kan worden van een rechtspersoon in Nederland (zoals een online op te richten BV). Dat geldt echter alleen voor in Nederland opgelegde bestuursverboden, niet voor bestuursverboden die om vergelijkbare redenen in een andere lidstaat zijn opgelegd, omdat er geen regelgeving is over erkenning van bestuursverboden uit andere lidstaten.
- De RvS ziet daarin een discrepantie tussen Nederlandse en buitenlandse aankomende bestuurders en daarmee het risico dat Nederlandse bestuurders onder een strenger regime vallen dan buitenlandse bestuurders. Het aantal gronden waarop een buitenlands bestuursverbod wordt overgenomen is immers beperkter dan de gronden voor een Nederlands bestuursverbod. Dat is op zich juist, maar het is een discrepantie die nu ook al bestaat en in het kader van dit traject niet goed oplosbaar is. Er is namelijk Europese regelgeving nodig over erkenning van bestuursverboden (d.w.z. dat bestuursverboden uit de ene lidstaat ook in een andere lidstaat ertoe leiden dat de persoon met het bestuursverbod geen bestuurder kan worden). De te implementeren richtlijn voorziet daar niet in. De toelichting is op dit punt aangevuld. Overigens concludeert de RvS desondanks dat een aanzienlijk niveau van harmonisatie met het nationale recht wordt bereikt.

4 Toelichting

4.1 Politieke en bestuurlijke context

De richtlijn bevat meerdere implementatietermijnen. Het deel dat geïmplementeerd wordt in het BW en de Wna moest op zich op 1 augustus 2021 omgezet zijn. De richtlijn biedt echter de mogelijkheid om, indien lidstaten bijzondere moeilijkheden ondervinden bij de omzetting, deze termijn met een jaar te verlengen. Van deze mogelijkheid wordt gebruik gemaakt, waardoor de implementatietermijn voor bijgaand voorstel 1 augustus 2022 afloopt. De reden voor de noodzaak van de verlenging van de termijn is met name gelegen in de tijd die vereist is voor de digitaliseringsslag die gemaakt wordt.

4.2 Communicatie

N.v.t.

4.3 Afstemming

- Binnen JenV de wetgevingssectoren privaatrecht en staats- en bestuursrecht;

- De KNB;
- EZK en de Kamer van Koophandel voor de elementen van de richtlijn die zij zullen gaan implementeren in het Handelsregisterbesluit.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Privaatrecht

Datum
1 april 2022

Ons kenmerk
3944493

5 Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Niet van toepassing. Alles in deze nota wordt openbaar met de indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

6 Bijlagen

- Raad van State-advies
- Nader rapport
- Wetsvoorstel
- Memorie van Toelichting